

FEBELGRA BEROEPSGEbruiken en algemene voorwaarden eigen aan het drukkerijbedrijf

Opgesteld door FEBELGRA, Federatie van de Belgische Grafische Industrie vzw, lid van het Verbond van Belgische Ondernemingen.

ALGEMENE BEPALINGEN

Dit algemeen voorwaarden en beroepsgebruiken gelden voor al onze offertes, werkopdrachten, overeenkomsten en leveringen:

Art. 1 - Opdrachtgever is wie de order geplaatst heeft, leverancier is wie aanvaard heeft de order uit te voeren.

Art. 2 - Het bezorgen aan een leverancier van producție-elementen (grondstoffen, model, kopij, en/of digitale bestanden,...) met verzoek, zonder uitzonderlijk voorbehoud, een proef of ontwerp te leveren, brengt de verbindenis met zich aan deze leverancier de uitvoering van het werk toe te vertrouwen of hem voor de veroorzaakte kosten te vergoeden.

Art. 3 - De offerten van de leverancier zijn vrijblijvend en onder voorbehoud van verkopen of voltooide voorraad. Wanneer de lonen en/of de prijzen van de grondstoffen stijgen, worden de offerteprijzen herzien volgens de FEBELGRA-indextegeling, die op eerste verzoek aan de opdrachtgever gezonden wordt.

De offerten worden steeds opgesteld zonder vermelding van taken, die steeds ten laste van de opdrachtgever vallen.

De geldigheidsduur van een offerte bedraagt één maand voor de uitvoering van een opdracht binnen de drie maand.

De offerteprijzen gelden alleen voor de opdracht vermeld in de offerte.

Art. 4 - Bij samengestelde prijsopgaven bestaat geen verplichting tot het leveren van een gedeelte van de order tegen het overeenkomstig gedeelte van de totale prijs.

Art. 5 - Elk persoon of firma die een bestelling doet met verzoek aan derden in rekening te brengen, is persoonlijk verantwoordelijk voor de betaling ervan, zelfs indien de leverancier zich met deze wijze van factureren akkoord heeft verklaard, behalve in die gevallen waarin de derde de besteling heeft meedoeleind.

REPRODUCERIETECHNIEKEN

EN VERMELDING VAN DE NAAM VAN DE LEVERANCIER

Art. 6 - De leverancier is niet verantwoordelijk voor de reproducerrechten van derden, indien hij te goeder trouw de druk- of reproducțieopdracht uitvoerde. Alleen de opdrachtgever is aansprakelijk. Elke bewijzing inzake reproducție-rechten schorst de uitvoering van de opdracht.

Art. 7 - Indien de wet zulks vereist mag de opdrachtgever zich niet verzetten tegen het vermelden van de naam van de leverancier, zelfs indien op de drukwerk de naam van een uitgever of tussenpersoon, publiciteitsagent of anderneem reeds vermeld was.

ZETSEL, MATERIAAL VAN DE LEVERANCIER, DRUKPROEVEN EN GOED VOOR DRUK

Art. 8 - De lettersoort, evenals de lay-out, wordt door de leverancier vrij gekozen.

De leverancier is niet verantwoordelijk voor de typografische kwaliteit van de opeenvolgende modellen of bestanden van opgemaakte pagina's, die hij van de opdrachtgever ontvangt.

Art. 9 - Indien de opdrachtgever materiaal ter beschikking stelt van de leverancier, moet dat op tijd trekken houdend met de ordena-ning, deeglijk verpakt en fysiek gelabeld worden in de broodt-gebouwen van de leverancier. Het voor ontvangst tekenen van de leveronderlagen bevestigt enkel de ontvangst van het materiaal.

Als de opdrachtgever prepres-materiaal digitaal levert zonder uitgeprinte serie eran, dan draagt de leverancier geen enkele verantwoordelijkheid voor het resultaat van de uitbeelding.

Als de opdrachtgever digitale bestanden ter beschikking stelt van de leverancier, dan moet hijzelf de originele bestanden bewaren en is hij verantwoordelijk voor de kwaliteit van deze bestanden.

Behoudens opziet en zware fout van de leverancier, zijn personeel of onderaannemers, zullen moeilijkheden of vertraging tijdens de productie, veroorzaakt door problemen met geleverde materialen, de leveringstermijn verlengen en de prijs verhogen met de door deze problemen veroorzaakte bijkomende kosten.

Art. 10 - Op vraag van de opdrachtgever zorgt de leverancier voor een eenvoudige drukproef bv. laserprint, blauwdruk of imposto-prot. Verzorgde drukproeven o.a. in getrouwde kleuren en/of op oplagepapier worden extra aangerekend.

Vraag de opdrachtgever geen drukproef, dan is de leverancier in geen enkele geval verantwoordelijk voor de kwaliteit van het eindproduct.

Art. 11 - De leverancier moet de door de opdrachtgever aange-duide zeffouten en woordspelingfouten verbeteren, maar is niet verantwoordelijk voor spellings-, taalkundige of grammaticale fouten. Wijzigingen in de oorspronkelijke tekst vanwege aard ook (in de bewerking of plaatsing van illustraties, de formaten of de druk- of bindwerk) zijn schriftelijk of op een andere wijze door de leverancier of de opdrachtgever niet ingebrekesteld worden, zal de opdrachtgever extra in rekening worden gebracht en de leverancier is niet aansprakelijk voor indirecte schade aan de opdrachtgever o.a. winstderving.

De mondelinge of per telefoon opgegeven wijzigingen worden uitgevoerd op risico van de opdrachtgever.

Art. 12 - Het overnemen door de opdrachtgever van een gedachte- en onderkende "goed voor druk" ontslaat de leverancier van alle verantwoordelijkheid voor de tijdens of na het drukken vastge-steerde fouten of weglatingen. De "goed voor druk" blijft eigendom van de leverancier en dient als bewijsmiddel in geval van bewijstelling.

BEWARING

Art. 13 - Indien de opdrachtgever wenst dat de leverancier producție-elementen zoals zetwerk, films, montages, kapovernen, ontwerpen, tekeningen, diskettes,... bewaart, zal hij dit schriftelijk vóór de uitvoering van de opdracht met de leverancier overeen-komen. De bewaring gebeurt op risico van de opdrachtgever, die de leverancier uitdrukkelijk ontslaat van elke verantwoordelijkheid in verband met deze bewaring (o.a. verlies of beschadiging), behalve in geval van opzett of zware fout van de leverancier. Offsetsplaten worden niet bewaard.

LEVERINGSTERMIJN

Art. 14 - De bij de bestelling schriftelijk bedongen termijnen beginnen eerst te lopen vanaf de werkdag die op de stofje van de nodige elementen volgt. De overgeslotenen leveringstermijnen worden minstens viermaal in de mate waarin de opdrachtgever het intieren van de nodige elementen, evenals bij het terugzenden van de verbleekte proeven en van de "goed voor druk", in gebrek is gebleven.

Gevalen van overmaat, en meer in het algemeen, alle omstan-digheden die de uitvoering van de opdracht door de leverancier verhindert, herleiden of vertragen of nog, die een bultenspore vergaard verzuoranzen van de nakoming van de door hem aangegeven verbindlijnen, ontheffen de leverancier van iedere aansprakelijkheid om, naargelang van het geval, hetzij zijn verbindlijnen in te korten, hetzij de overeenkomst te ver-breken of de uitvoering ervan op te schorten, zonder dat hij tot enige schadevergoeding gehouden is. Worden onder meer als dusdanig beschouwd: oorlog, burgeroorlog, mobilisatie, onlusten,staking en lock-out, zowel bij de leverancier als bij zijn toeleveranciers, mach-neubrak, brand, onderbreking van transportmidelen, bevoorrings-moeilijkheden in grondstoffen, materialen en energie en beperkingen van verboedsregels opgelegd door de overheid.

PERIODIEKEN - OPZEGGEN

Art. 15 - De opdrachtgever kan de leverancier het uitvoeren van een opdracht van periodieke aard, d.i. een opdracht met terugkerende deelopdrachten, slechts onthemen mits erkenning van de hierna bepaalde opzegtermijnen. De opzegging dient beperkt te wor-den met een aangekondigde brief. Bij niet-nalening van de termijnen zal de opdrachtgever de leverancier vergoeden voor al de geleiden

schade en winstderving gedurende de niet-nageleefde periode.

Opzegtermijnen:

- 3 maanden voor een opdracht van periodieke aard met een jaarlijks omzetcijfer tot 7.450 EUR;
- 6 maanden voor een opdracht van periodieke aard met een jaarlijks omzetcijfer tot 25.000 EUR;
- 1 jaar voor een opdracht van periodieke aard met een jaarlijks omzetcijfer van 25.000 EUR of meer.

AFWIJKINGEN

Art. 16 - Voor papier, karton en boekbindersmateriaal, verwerkt door de leverancier, aanvaardt de opdrachtgever de toleranties, opgelegd door de fabrikanten van deze materialen.

De leverancier mag 5 % (met een minimum van honderd exemplaren) meer of minder dan het bestelde aantal exemplaren leveren en factureren.

Van drukwerk dat een ingewikkelde of bijzondere moeilijke afwerking vereist, mag de leverancier 5 % (met een minimum van 200 exemplaren) meer of minder dan het bestelde aantal exemplaren leveren en factureren. De minder- of meerexemplaren worden verrekend tegen de prijs van bijkomende exemplaren.

Art. 17 - Alle opdrachten worden uitgevoerd met de normaal beschikbare grondstoffen. Speciale vereisten zoals inklichtheid, helder, geschikheid voor voedingsmiddelen, e.d. moeten bij de prijsaanvraag door de opdrachtgever opgegeven worden. Indien ze achteraf kenbaar gemaakt worden, kan dit aanleiding geven tot een prijsaanpassing.

De volkomen overeenstemming van de te reproduceren kleuren, alsmede de volmaakte onveranderlijkheid van de inktten en de volmaakte onveranderlijkheid van de inktgeving en van het register worden niet gewaaborghd.

Afwijken, eigen aan de aard van het uit te voeren werk, worden uitdrukkelijk aanvaard door de opdrachtgever.

KLACHTEN EN VERANTWOORDELICHHEID

Art. 18 - Op strafe van verval van recht moet de opdrachtgever elke klacht of protest aangetekend zenden aan de leverancier uiterlijk binnen de 8 dagen na ontvangst van de eerste leveringen van goederen. Indien de opdrachtgever de goederen niet in ontvangst neemt, begint de termijn van 8 dagen te lopen vanaf de datum van uitdaging van de goederen in ontvangst te nemen. Bij ontstentenis hiervan, vanaf de factuurdatum.

Indien de leverancier binnen deze termijn van 8 dagen geen klacht ontvangt, heeft dit tot gevolg dat de opdrachtgever alle goederen volledig aanvaard heeft.

Als de opdrachtgever een deel van de geleverde goederen gebruikt of een aantal daaraan laat verzenden of voor verspreiding aan een distributiepartner laat afgeven, houdt dat in dat hij de hele oplage aanvaard heeft.

Gebruiken aan een deel van de geleverde goederen geven de opdrachtgever niet het recht heel de bestelling af te keuren.

De leverancier is niet aansprakelijk voor indirecte schade aan de opdrachtgever o.a. winstderving.

Als de opdrachtgever digitale bestanden ter beschikking stelt van de leverancier, dan moet hijzelf de originele bestanden bewaren en is hij verantwoordelijk voor de kwaliteit van deze bestanden.

Behoudens opziet en zware fout van de leverancier, zijn personeel of onderaannemers, zullen moeilijkheden of vertraging tijdens de productie, veroorzaakt door problemen met geleverde materialen, de leveringstermijn verlengen en de prijs verhogen met de door deze problemen veroorzaakte bijkomende kosten.

Art. 19 - De verantwoordelijkheid van de leverancier is beperkt tot het terugnemen van de niet-conforme exemplaren, die worden ver-rekend tegen de prijs van de bijkomende exemplaren.

MATERIALEN VAN DE OPDRACHTGEVER - RISICO

Art. 20 - De levering geschieft in het bedrijf van de leverancier. Verpakking en vervoer zijn ten laste van de opdrachtgever. Het risico van de goederen tijdens dat vervoer wordt gedragen door de opdrachtgever.

Art. 21 - Alle goederen (papier, films, informatiedragers, enz.) toever-trouwd door de opdrachtgever en die in het bedrijf van de leverancier staan, blijven er voor rekening en risico van de opdrachtgever, die uitdrukkelijk de leverancier van elke verantwoordelijkheid van welke aard ook ontslaat, onder andere in geval van beschadiging of verlies, hetzij geheel of gedeeltelijk, en om welke reden ook, behalve in geval van opzet, zware fout van de leverancier, zijn personeel of onderaannemers, of wanneer boven genoemde bewaargeving één van de voornaamste prestaties van de overeenkomst is.

Hetzelfde geldt voor de goederen die voor de opdrachtgever bestemd zijn.

De bewaringskosten worden in rekening gebracht met ingang van de afdag van de opdrachtgever betrekende datum.

Bij gebrek aan betaling op de overeenkomstige datum, zullen deze goederen als waardoor en pand voor de verschuldigde sommen mogen weerhouden worden.

BETALING - BEVOEGDHED

Art. 22 - Bij de bestelling kan gevraagd worden een voorosholt van 1/3 van het bedrag te betalen, eenzelfde voorosholt na ontvangst van "goed voor druk" en het saldo bij de levering.

De wissels, cheques, mandaten of kwitanties brengen noch ver-rewijzing, noch afwijking mede. Vanaf de vervaldatum brengt elke niet-betaalde factuur van rechtswege en zonder ingebrekesteling een rente van 10 % per maand. Wanneer de factuur in hoofdsom en rente niet betaald wordt binnen de 8 dagen na verzending van een aange tekende aannamebrief, wordt de schuld verhoogd met een bijkomende schadevergoeding, conventioneel vastgesteld op 12 % van het op de vervaldag verschuldigde bedrag met een minimum van 50 EUR.

Bovendien heeft de leverancier dan het recht onmiddellijke betaling te vragen van alle andere nog niet vervalen facturen en van alle bedrage, waardoor de leverancier uitstel van betaling toegestaan heeft aan de opdrachtgever. De leverancier heeft dan bovendien het recht de uitvoering van lopende contracten op te schorten tot de opdrachtge-ver die in dit artikel omschreven voorsholten betaald heeft.

Art. 23 - In geval van levering op afroep wordt het factuurbedrag van de totale bestelling gefactureerd bij de eerste levering.

Art. 24 - Indien op aanvraag van de opdrachtgever de bestelling geannuleerd wordt of de uitvoering voorlopig opgeschort wordt, zal de facturatie gescheft in het stadium van uitvoering waarin de bestelling (lonen, grondstoffen, onderaannemers, enz.) zich bevindt. Dit bedrag wordt verhoogd met een bijkomende conventionele vergoeding van 10 %.

Art. 25 - De opdrachtgever wordt pas eigenaar van de verkochte goederen nadat de verschuldigde sommen volledig betaald zijn. De risico's die de goederen kunnen openen lopen evenwel ten laste van de opdrachtgever zolang zij te zijner beschikking worden gesteld.

Art. 26 - Alle bewijstellingen behoren tot de bevoegdheid van de rechtkantnen van het gebied waarin de onderneming van de leverancier gevestigd is.

FEBELGRA USAGES PROFESSIONNELS ET CONDITIONS GENERALES PROPRES A L'IMPRIMERIE

Rédigées par FEBELGRA, la Fédération Belge des Industries Graphiques asbl, membre de la Fédération des Entreprises de Belgique.

DISPOSITIONS GENERALES

Les présentes conditions générales et usages professionnels sont valables pour toutes nos offres, travaux, conventions et livraisons.

Art. 1 - Le donneur d'ordre est celui qui a passé la commande, le fournisseur est celui qui a accepté d'exécuter la commande.

Art. 2 - Le fait de remettre au fournisseur les éléments de production (matières premières, modèle, copie, et/ou fichiers numériques,...) avec la demande, sans réserve explicite, de fournir une épreuve ou un projet, constitue un engagement vis-à-vis du fournisseur à lui confier l'exécution du travail ou à le dédommager des frais encourus.

Art. 3 - Les offres du fournisseur sont sans engagement et sous réserve de vente ou de stock suffisant. Lorsque les salaires et/ou les prix des matières premières augmentent, les prix des offres seront revus conformément à la formule d'indexation de FEBELGRA, qui sera envoyée avec la première demande au donneur d'ordre. Les offres sont toujours établies hors taxes, qui restent toutefois à charge du donneur d'ordre.

La durée de validité d'une offre est de un mois pour un travail devant être effectué dans les trois mois.

La date de l'offre n'est pas valable pour le travail mentionné dans ces-ci.

Les exemplaires en plus ou en moins sont toujours calculés au prix d'exemplaires supplémentaires.

Délai de préavis:

• 3 mois pour un travail de type périodique représentant un chiffre d'affaires annuel inférieur à 7.450 EUR;

• 6 mois pour un travail de type périodique représentant un chiffre d'affaires annuel inférieur à 25.000 EUR;

• 1 an pour un travail de type périodique représentant un chiffre d'affaires annuel de 25.000 EUR ou plus.

TOLERANCES

Art. 16 - Pour le papier, le carton et le matériel de reliure utilisés par le fournisseur, le donneur d'ordre accepte les tolérances définies par les fabricants de ce matériel.

Le fournisseur peut livrer et facturer 5 % (pour un minimum de 100 exemplaires) des exemplaires commandés en plus ou moins. Pour les imprimés exigeant une finition complexe ou particulière, le fournisseur peut livrer et facturer 10 % (pour un minimum de 200 exemplaires) des exemplaires commandés en plus ou moins.

Les exemplaires en plus ou en moins sont toujours calculés au prix d'exemplaires supplémentaires.

Art. 17 - Tous les travaux seront exécutés avec les matières premières normalement disponibles. Toutes les exigences particulières, telles que encre inaltérable ou convenant pour des produits alimentaires, doivent être communiquées au donneur d'ordre lors de la demande de prix. Si ces exigences sont transmises ultérieurement, cela peut engendrer une adaptation des prix.

La concordance parfaite des couleurs à reproduire, ainsi que la parfaite invariabilité des encres, de l'encre et du repérage ne sont pas garantis.

Les différences, propres au type de travail à exécuter, seront expressément acceptées par le donneur d'ordre.

RECLAMATIONS ET RESPONSABILITE

Art. 18 - Sous peine de déchéance de son droit, le donneur d'ordre doit envoyer toute réclamation ou contestation au fournisseur par courrier recommandé, dans les huit jours suivant la première livraison des marchandises. Si le donneur d'ordre ne prend pas livraison des marchandises, le délai de huit jours commence à courtir de la date de l'invitation à prendre livraison des marchandises et, à défaut, à partir de la date de facturation.

Si le fournisseur ne reçoit pas une réclamation ou contestation du donneur d'ordre, le délai de 7 jours, le donneur d'ordre est considéré accepter toutes les marchandises.

Si le donneur d'ordre utilise une partie des marchandises livrées, les fait envoier par courrier à des tiers ou les confie à une société de distribution, le fournisseur le signera pour réception des documents de transport ne confirmé ou pas de la réception dudit matériel.

Si le donneur d'ordre fournit du matériel prépressé digital, non accompagné d'une version imprimée, le fournisseur n'est nullement responsable du résultat du flashage.

Si le donneur d'ordre met des fichiers numériques à disposition du fournisseur, il est lui-même tenu de conserver les fichiers originaux et est responsable de la qualité de ces fichiers.

Hormis le dol et la faute grave de la part du fournisseur, de son personnel ou des sous-traitants, toute difficulté ou retard de transport résultant de problèmes relatifs aux matériaux fournis, prolongent le délai de livraison et augmentent le prix à raison des coûts supplémentaires imputables aux problèmes susmentionnés.

Art. 19 - La responsabilité du fournisseur est limitée à la réparation des exemplaires non-conformes, dont le remboursement sera calculé au prix d'exemplaires supplémentaires.

MATERIAUX DU DONNEUR D'ORDRE - RISQUES

Art. 20 - La livraison a lieu dans l'entreprise du fournisseur, l'emballage et le transport étant aux frais du donneur d'ordre. Ce dernier est responsable des risques que les marchandises courrent pendant le transport.

Art. 21 - Tous les matériaux (papier, films, supports d'information, etc.) confiés par le donneur et qui se trouvent dans l'entreprise du fournisseur, y restent pour le compte du et au risque du donneur d'ordre, lequel décharge expressément le fournisseur de toute responsabilité quelle qu'elle soit, entre autres en cas de détérioration ou de perte, complète ou partielle, et ce pour quelque raison que ce soit, sauf en cas de dol ou de faute grave dans le chef du fournisseur, de son personnel ou des sous-traitants ou lorsque la mise en dépôt, les dégâts ou les défaillances constatés au cours de la convention de la convention sont causés par le fournisseur.

La même chose vaut pour les marchandises destinées au donneur d'ordre. Sauf convention préalable, tous les frais de dépôt seront portés en compte à partir de la date signifiée au donneur d'ordre. A défaut de paiement à la date convenue, les marchandises seront conservées en cautionnement et en gage des montants dus.

PAIEMENT - COMPETENCE

Art. 22 - Lors de la commande, le paiement d'un acompte d'un tiers du montant peut être exigé, un même acompte lors de la réception de l'ensemble des éléments de production tels que des compositions, films, montages, découpes, des projets, des dessins ou des disques.

Les traits, chèques, mandats ou quittances n'importe ni novation, ni dérogation à cette clause. A partir du jour de l'échéance, chaque facture impayée rapportera de plein droit et sans mise en demeure, un intérêt de 1 % par mois. Lorsque la facture en principal et les intérêts ne sont pas payés dans les 8 jours suivant l'envoi d'une lettre recommandée, la dette sera augmentée d'une indemnisation complémentaire, conventionnellement fixée à 12 % du montant du jour de l'échéance, avec un minimum de 50 EUR.

De plus, le cas échéant, le fournisseur a le droit d'exiger le paiement immédiat de toutes les factures (non-échues) et de tous les autres montants, pour lesquels le fournisseur a accordé un délai de paiement au donneur d'ordre. Le fournisseur a par conséquent également le droit de suspendre l'exécution des contrats en cours jusqu'à ce que le donneur d'ordre ai payé les acomptes précités.

Art. 23 - En cas de livraison(s) sur demande, le montant de la totalité de la commande sera facturé à la première livraison.

Art. 24 - Si, à la demande du donneur d'ordre, la commande est annulée ou si son exécution est suspendue, la facturation se fera au stade actuel de l'exécution de la commande (salaires, matières premières, indemnités, incendie, interruption des moyens de transport, difficultés d'approvisionnement des matières premières, matériels et énergie ainsi que des restrictions ou des dispositions d'interdiction imposées par les autorités).

Art. 25 - Le donneur d'ordre ne deviendra propriétaire des marchandises vendues qu'après paiement total des montants dus. Néanmoins, les risques que pourraient encourrir les marchandises seront à charge du donneur d'ordre dès que celles-ci sont mises à sa disposition.

Art. 26 - Tous les litiges relèvent de la compétence des tribunaux dans le ressort desquels est établie l'entreprise du fournisseur.